



Vrcholí sezona - nejen folklorní, ale i relaxační, kulturně odpočinková, či sportovně činnostná.

Každý si užíváme jinak. A tak v nabídce nejrůznějších aktivit vyhledáváme takové, co nám přinášejí radost i motivaci.

Pro ty, co se věnují celoroční přípravě „svých“ festivalů a slavností, není situace z jejich pohledu jiná. Po maratónu organizačních příprav také potřebují relaxovat. Velmi

rychle si vyhodnotí, zda se za rok opět pustit do stejného boje – s financemi, s politikou, s nepříznivým počasím. Většinou jim odměnou bývá pouze uspokojivý pocit z dobré spolupráce týmu, z klíma, kterého jsou během festivalu součástí, z náhodných úsměvů, co pochytají během programu v hledišti. Z reakcí účinkujících, co se na jevišti „vyblnou“ s každým výskokem či otočkou a večer, při „hraní jen tak“. Jsou k neutahání.

Mám ráda to propojení prostoru, kdy se ztrácí rozdíl mezi jevištěm a hledištěm. Kdy si divácký kotel uvědomuje, jaké má kořeny. Kdy se na jevišti nepředvádí akrobatické výkony jednotlivců. Z každé písničky a z každého kroku je cítit pospolitost a radost ze společenství, nezávisle na tom, zda je pěvecká, taneční, či muzikantská.

Připravuji si diář pro letní měsíce a kroužkuji vikendy, které nechci vynechat.

V Dolní Čermné nám vyrostlo moderátorské eso, co jsme mu kdysi říkali Kubíček a díky klarinetu ho bylo více slyšet než vidět. Ve Světlé nad Sázavou spojili horácký festival s výročním oslav vzniků města, v Rožnově vymýšlejí s každou možnou příležitostí překvapení pro diváky. Kolegové Vlastíkovi paví pero na širokém klobouku přežilo další rok a já se těším na setkání s celým jeho týmem na Jánošíkově dukátu. Do Liptálu chystám perníkové dárky, na luhačovický festival si plánuji dovolenou. Bude po létě a v podzemních plískanicích si vychutnám východočeské Tradice.

Vedle nutných činností, spojených se zajištěním své profese, rodiny, výchovy a třeba i vlastního rozvoje a studia, vyhledáváme všichni příležitost k setkávání se „stejně postižených“, nadšených a zapálených jednotlivců. Při těchto okolnostech potkáváme různé osobnosti. Sympatické, otevřené, podněcující, ale i parazitující na lidském úspěchu.

Přeji všem organizátorům, aby Vaše volba setkání s lidmi, stejně jako se spolupracujícími týmy při Vašich akcích, oplývala bytostmi, které patří do skupiny odborníků, motivátorů, profesionálů v oboru. Abyste se vzájemně těšili ze spolupráce a milých setkání. Aby Vám vzájemná podpora přinášela inspiraci, nápady, chuť vyzkoušet nové. Abychom si vzájemně mohli aktivně odpočinout.....

Radka Ehrenbergerová,

členka výboru Folklorního sdružení České republiky

Folklorní září

| | | |
|---|---|--|
| 01.09. Lidový rok , Velká Bystřice (do 02.09.) | 07.09. Písní a tancem , Luhačovice (do 09.09.) | 15.09. Hanácké slavnosti , Prostějov (do 16.09.) |
| 01.09. Pražský jarmark , Praha (do 02.09.) | 07.09. Česká náves , Dýšina (do 09.09.) | 15.09. Svátek vína , Hodonín |
| 01.09. Blatské dožínky , Ševětín | 08.09. Slezské dny , Dolní Lomná (do 09.09.) | 16.09. Krojové hody , Lanžhot (do 18.09.) |
| 01.09. Kamýcké prašení , Kamýk nad Vltavou (do 02.09.) | 08.09. Dožínkové a chmelařské slavnosti , Velký Týnec | 20.09. Mariánskolázeňský podzim , Mariánské Lázně (do 23.09.) |
| 01.09. Obžínky , Chrudim | 08.09. Setkání na podhorácku , Velká Bíteš | 20.09. Podzim na dědině , Strážnice (do 21.09.) |
| 01.09. Zarážání hory , Prušánky | 08.09. Slavnost vinobraní , Tvrdonice | 21.09. Bzenecké krojové vinobraní , Bzenec (do 23.09.) |
| 01.09. Zarážání hory , Dolní Bojanovice | 08.09. Strážnické vinobraní , Strážnice | 22.09. Setkání s tradicí , Ježová a Růžový Vrch |
| 01.09. Předhodovní zpívání , Moravská Nová Ves | 08.09. Slavnost vinobraní , Moravská Nová Ves | 23.09. Hodky , Velké Bílovice |
| 01.09. Slovácké hody , Jundrov (do 02.09.) | 08.09. Doudlebské dožínky , Doudleby | 23.09. Hodky , Kostice |
| 01.09. Výstava Stopy poutníků , Klatovy (do 24.09.) | 08.09. Slavnost chleba , Slup | 28.09. Šardický hody , Šardice (do 30.09.) |
| 01.09. Mezinárodní folklorní festival , Brno (do 02.09.) | 08.09. Když se zima zeptá , Rožnov pod Radhoštěm | 28.09. Dětský národopisný festival , Dolní Bojanovice |
| 01.09. Den otevřených sklepů , Čejkovice | 09.09. Hody , Velké Bílovice (do 11.09.) | 28.09. Svatováclavské hody , Rožnov pod Radhoštěm (do 29.09.) |
| 02.09. Folklorolympiáda , Strážnice | 09.09. Krojové hody , Lanžhot (do 11.09.) | 29.09. Folklorní festival , Český Krumlov |
| 02.09. Zahrávání hodů , Moravská Nová Ves | 09.09. Tradiční krojované hody , Tvrdonice (do 11.09.) | 29.09. Festival dětských folklorních souborů , Český Krumlov |
| 02.09. Zahrávání hodů , Týnec | 09.09. Šohajka , Rožnov pod Radhoštěm | 29.09. Předhodovní zpívání , Tvrdonice |
| 02.09. Selský práh , Rožnov pod Radhoštěm | 13.09. Polabská vonička , Nymburk (do 16.09.) | 29.09. Předhodovní slavnosti , Dolní Bojanovice |
| 02.09. Koncert dechových hudeb , Hovězí | 14.09. Předhodové zpívání , Lanžhot | 29.09. Michalské slavnosti , Staré Město (do 30.09.) |
| 03.09. Hodová slavnost , Moravská Nová Ves | 15.09. Vinobraní , Lužice | 30.09. Svatováclavské hody , Dolní Bojanovice |
| 05.09. Bítešské hody , Velká Bíteš (do 12.09.) | 15.09. Vinobraní , Lanžhot | 30.09. Krojové hody , Tvrdonice |
| 05.09. Pravoslavná panychida , Rožnov pod Radhoštěm | 15.09. Slavnost vinobraní , Prušánky | |
| 06.09. Mezinárodní folklorní festival , Karlovy Vary (do 09.09.) | 15.09. Setkání s tradicí , Světlá Voda - Stocký potok | |
| | 15.09. Běh rodným krajem E. Zátópka , Rožnov pod Radhoštěm | |

FOLKLOR PROVÁZÍ NAŠI BOHATOU HISTORIÍ

ROZHOVOR S PŘEDSEDOU SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL ČECH, MORAVY A SLEZSKA



Měsíc září patří již po řadu let historickým tématům a okruhu činností s nimi aktuálně spojenými, neboť se přibližně v jeho polovině konají prakticky v celé Evropě tzv. Dny evropského kulturního dědictví. Nejinak je tomu v České republice, kde Dny zaštiťuje Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Proto jsme v Kroměříži navštívili předsedu této instituce, místostarostu města Petra Sedláčka.

Pane předsedo, mohl byste čtenářům časopisu *Folklor* přiblížit činnost Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska? Jaká je aktuální čin-

nost této instituce a proč vlastně bylo sdružení založeno?

„Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska existuje přibližně patnáct let a vzniklo z podnětu zástupců některých sídel, kteří měli pocit, že je potřeba sjednotit postup obcí při obnově historických jáder a památek a hledání cest k jejich plnohodnotnému využití v dnešní době. Nejsme sdružením podle zákona o obcích, ale sdružením právnických osob. Dnes je členy přibližně dvě stě měst a obcí a sedm dalších právnických osob, jako třeba Národní památkový ústav, Hřebčín Kladruby či některé ekonomické fakulty vysokých škol zabývající se cestovním ruchem. Snažíme se vzájemně si pomáhat nejen nápady, ale i konkrétní pomocí při realizaci různých investičních a dalších projektů. Sdružení má dnes několik hlavních aktivit, naším hlavním cílem je propagovat památky, zachraňovat je a zejména oživovat. Vždy v té souvislosti říkám, že není problém památku opravit, ale je problém jí vtisknout duši, abychom nebudovali jen studené skanzeny, které budou stále potřebovat nějaké dotace a nebudou přinášet užitek. Památky si musejí umět na svou běžnou údržbu a provoz vydělat. Každoročně pořádáme semináře a konference k aktuálním tématům historického dědictví, například Detail v architektuře, Nové stavby v historické zástavbě, Doprava v historických centrech a podobně. Na tyto akce nezveme jen naše členy, ale

všechny zájemce z různých zájmových sfér.“

Jaký je poměr zastoupení měst a vesnic ve Sdružení?

„Přiznám se, že takovou statistiku nemám, ale protože vybíráme členský příspěvek ve výši jedné koruny na obyvatele a ročně se nám sejde nějakých tři a půl milionu korun, tak asi stejný počet obyvatel žije v našich členských sídlech. A jsou to na jedné straně velké celky, třeba městská část Praha 1, na straně druhé pak střední a malá města, až po nejmenší vesnice s bohatou historií, množstvím památek a tradic.“

Daří se díky práci Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska úspěšně rozvíjet cestovní ruch a turismus ve vašich členských obcích?

„Především musím říci, že při rozvoji cestovního ruchu nejde jen o naše členská sídla, ale obecně o rozvoj této oblasti v České republice. Určitě však k úspěšnosti tohoto procesu přispíváme, neboť zastáváme filosofii, že památky jsou mořem naší země. Cestovní ruch je dynamicky se rozvíjející odvětví a my se jeho propojení s naší činností snažíme prezentovat mnoha směry, například organizováním Dnů evropského kulturního dědictví, kdy různými atraktivními formami přibližujeme široké domácí i zahraniční veřejnosti naše



památky a historické celky tak, aby si lidé uvědomovali jejich význam pro udržování a zvyšování historického povědomí, zejména mladých lidí. Letos budou české Dny kulturního dědictví zahájeny osmého září v Uherském Hradišti. Akce Dnů potrvají celý týden prakticky na celém území republiky a jejich návštěvníci se určitě mají na co těšit.“

V jaké oblasti spatřujete možnosti aktivní spolupráce mezi Sdružením historických sídel ČMS a Folklořním sdružením České republiky?

„Myslím si, že už proto, že lidová kultura provází ruku v ruce naši historii po dlouhá staletí, že těch možností vzájemné spolupráce je nepřeborné množství. Jsme rádi, že rodina především mladých lidí, kteří se aktivně zabývají folklorem, je velmi početná a nemusíme mít obavy o budoucnost lidových tradic v naší zemi. Folklořní sdružení České republiky považujeme za našeho přirozeného partnera. Folklořní a řemeslné aktivity výrazně doplňují naši činnost v konkrétních sídlech, v řadě našich členských měst a obcí se konají významné folklořní festivaly a slavnosti, které jsou tahákem pro turistickou veřejnost účastí jak domácích,

tak i atraktivních zahraničních souborů. Folklor aktivně obohacuje naše konkrétní činnosti v oblasti cestovního ruchu a turismu, naše sdružení se naopak podílí například na organizování soutěže o titul nositel tradice uměleckých řemesel a podobně. Jsem rád, že vzájemně komunikujeme na nejvyšší úrovni a hledáme nové formy spolupráce, pevně věřím, že se toto partnerství bude v blízké budoucnosti dále intenzivně rozvíjet.

A ještě jednu poznámku - už vzpomenu zahájení letošních Dnů evropského kulturního dědictví v Uherském Hradišti se rovněž neobejde bez folkloru, součástí bohatého programu bude například mezinárodní festival hudebních nástrojů lidových muzik, posezení u cimbálu, košť vín, jarmark lidových řemesel, veřejná vystoupení folklořních regionálních kolektivů či atraktivní muzikantské lodě na Bažovské kanálu.“

Na závěr našeho rozhovoru se nemohu nezeptat na váš osobní vztah k folkloru a lidovým tradicím?

„Byl bych špatným předsedou Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, kdyby můj vztah k lidové kultuře byl vlahý, nebo dokonce negativní. I když jsem



sám nikdy aktivně v žádném kolektivu nepůsobil, vždy jsem obdivoval všechny, kteří považují lidovou písničku, tanec a melodie za součást svého životního stylu, kteří v udržování tradičních zvyklostí našich předků vidí praktickou kontinuitu minulého, současného i příštího. Vždy rád zajdu na koncert některé z lidových muzik či vystoupení folklořního kolektivu kdekoli v republice. Folklor rozvíjený mladými lidmi je myslím dostatečnou zárukou uvědomování si hodnot historie pro současnost a budoucnost a to je další spojnice mezi prací Sdružení historických sídel a sdružením folklořním.“

Děkuji za rozhovor.

Připravil: Oldřich Koudelka
Foto: autor



Nejtřpytivější Jánošíkovy dukáty



Celkem dvaadvacet folklorních souborů, především z České republiky a samozřejmě Slovenska, které se věnují jevištnímu zpracovávání slovenských lidových melodií, písní a tanců, se představilo počátkem druhého prázdninového měsíce na tradičním Mezinárodním festivalu slovenského folkloru v České republice Jánošíkův dukát ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. A nutno říci, že se díky jejich umění, liblezosti, temperamentu a radosti sypaly z jeviště do plně zaplněného hlediště mezi diváky ty nejtřpytivější dukáty, jak si jen mohli přát.

Vitajte u nás

Hlavními pořadateli devátého ročníku Jánošíkova dukátu byli opět: Obec Slováků v České republice, Folklorní sdružení České republiky a Folklorní soubor Púčik z Brna. Záštitu nad fes-

tivalem převzal ministr kultury České republiky Václav Jehlička, ministr kultury Slovenské republiky Marek Maďarič a hejtman Zlínského kraje Libor Lukáš.

V zahajovacím programu Vitajte u nás přivítal ve skanzenu zúčastněné soubory, hosty i všechny návštěvníky předjubilejního ročníku slovenský soubor Technik z Bratislavy a dětský folklorní soubor Rozmarija z Prešova. Oba kolektivy byly skvělé a rozproudily všem krev v žilách, stejně jako přispěly k tomu, že se umoudřilo i počasí stále hrozící nějakou tou "vodou". Po skončení pořadu se v Dřevěném městečku sešli účastníci festivalu a další zájemci o lidovou kulturu "Pri hudákoch".

Festivalový maraton

V sobotu ráno vydatně popršelo, aby poté nad Rožnovem zazářilo nejkrásnější sluníčko, které zarámovalo roztančené náměstí a slavnostní průvod účastníků festivalu. Festivalový maraton poté pokračoval přehlídkou dětských folklorních souborů v programu Zahrajme

sa, na pódiu Komorního amfiteátru pak následoval blok zahraničních kolektivů a program Žijeme v jednej zemi, v němž se představili zástupci národnostních menšin žijících v České republice.

K nejméně atraktivním programům letošního ročníku Jánošíkova dukátu pak patřily programy Od Tatier k Šumave, v němž společně účinkovaly folklorní soubory z České a Slovenské republiky, a Hostia naši milí, v němž tančily a zpívaly slovenské krajanské kolektivy. A rozhodně se bylo na co dívat.





Máslo a Jánošíci

I v letošním roce proběhlo v rámci festivalu divácky populární Mistrovství Valašského království ve stloukání másla, spojené se zábavným programem Od buka do buka, v němž se v dovednostním i žertovném zápolezení setkali nositelé příjmení Jánošík. Vítězem sedmého ročníku máslového klání se překvapivě stalo polské družstvo z folklorního souboru Zelený Javor z Krempach. Dívky natloukly z pěti litrů smetany takřka tři kilogramy chutného másla, které vzápětí s čerstvým chlebíkem mohli ochutnat všichni přítomní. V soutěži o nej Jánošíka zvítězil "nejánošík" Marian Pavlov z Bratislavy.

Aby paleta zábavy v sobotním večeru hned tak nevyschla, ukončil jej vtipný program Folklorníček pro dospělé aneb Flaštička moje milovaná.

Z rodného kraja

Třídenní setkání souborů, folkloristů a milovníků slovenského lidového umění vyvrcholilo v Rožnově pod Radhoštěm slavnostním galakonzertem nazvaným výstižně Z rodného kraja. Ředitel festivalu Vlasta Fabišik i předseda Obce Slováků Peter Lipták, stejně jako jejich neúnavní spolupracovníci mohli být s průběhem letošního ročníku festivalu nadmíru spokojeni, protože se opět ukázalo, že jedinečné prostředí Valašského muzea v přírodě mimořádně svědčí přepestře programové nabídce folklorních vystoupení, stejně jako bohatému jarmarku lidových řemesel či dnům slovenské, maďarské, polské a čes-

ké kuchyně, kde si na své přišli všichni gurmáni. Stovky návštěvníků, kteří po tři dny tvořili diváckou kulisu letošního festivalu Jánošíkův dukát, svědčily o tom, že pořadatelé jdou správnou cestou a festival se prezentuje mimořádnou nápaditostí a programovou dynamikou.

Navíc byl zdařilou generálkou na jubilejní desátý ročník, který se uskuteční v rožnovském skanzenu v prvních třech srpnových dnech roku 2008.

Text a foto: Oldřich Koudelka





DÍKY, PANE PROFESORE...

„...Narodil jsem se druhého června 1917 v jedenáct hodin, deset minut dopoledne. Dle úsudku jiných jsem byl tlustoučký a zdravý. I maminka. První noc jsem plakal a babička, která mne opatrovala, celou noc se mnou nespala a slibovala mi, že až budu velký, že mne vyplatí. Měl jsem asi hlad. První dva dny jsem spal s maminkou v posteli, poněvadž jsme neměli žádný kočárek. Křtěn jsem byl na svatého Antonína, kmotrem byl dědeček z Ostroměře. A dle přání maminky jsem dostal jméno po tátovi, ač ten tomu nechtěl.“
Tímto úvodním mottem z deníku profesora Pavla Krejčího byl v Liberci na scéně Malého divadla zahájen slavnostní večer na počest nedožitého devadesátých narozenin sběratele podještědského, pojizerského a podkrkonošského folkloru.

širokým uměleckým záběrem. O tom bezesporu svědčí výsledky jeho dlouholeté činnosti v oblasti folkloru a velmi záslužná sběratelská činnost na severu a severovýchodě Čech.

Typické tance a písně

Jaký by to byl vzpomínkový večer, kdyby na něm chyběly folklorní soubory se svými repertoárovými bloky, v nichž často zněly písně a vířily tance, které by bez aktivní sběratelské práce pana profesora skončily pod nánosem prachu dávno zapomenuty v běhu času. Postupně se na jevišti Malého divadla představily ty soubory, které zpracovávají folklor právě podle zápisů a sbírek Pavla Krejčího. Typické tance a písničky z našeho regionu, jako je třeba řezanka, mateník, šotyš, krajcpolka a podobně, hráli, zpívali a tancovali členové folklorních souborů Dykyta z Krásné Lípy, Horačky z Proseče pod Ještědem, Nisanka z Jablonce nad Nisou, domácí Jizera a Dětský folklorní soubor Jizerka, rovněž z Liberce. Zaplněnému hledišti se všechna vystoupení

Vzpomínky pamětníků

Na obdivuhodnou práci sběratele Pavla Krejčího zavzpomínali někteří pamětníci, zejména členové folklorních souborů, které v regionu pracují, a ve kterých pan profesor umělecky působil, jako například klarinetista Jaroslav Koutský či harfenistka Alena Slavíčková. Vzpomínali rovněž jeho bývalí žáci z pedagogické školy, například Zdeněk

Rakušan, nebo ti, kteří při své umělecké činnosti vycházeli a vycházejí z archivní práce tohoto sběratele, například Milan Uhrek, sbormistr dětského pěveckého sboru Severáček či Eva Gabajová, zakladatelka Podještědského souboru písní a tanců.

Doktor Jan Prchal, moderátor slavnostního večera, označil profesora Pavla Krejčího, podle našeho názoru velmi trefně, za renesanční osobnost s velmi



velice líbila, což diváci ocenili bouřlivým a dlouhotrvajícím potleskem.

Links, rechts, krejčí, švec

U příležitosti slavnostního vzpomínkového koncertu a výročí nedožitých devadesátin profesora Pavla Krejčího vydal liberecký folklorní soubor Jizera pamětní publikaci *Links, rechts, krejčí, švec*. V poutavém materiálu lze nalézt ukázky akvarelů, veršů, vzpomínky

pamětníků, životopis a samozřejmě také bibliografii Pavla Krejčího. Autorem zajímavého sborníku je Dalibor Tuž, vnuk pana profesora a současný umělecký vedoucí muziky folklorního souboru Jizera Liberec. Ten také v publikaci zveřejnil své vyznání k práci Pavla Krejčího, s nímž se všichni milovníci folkloru v našem regionu plně ztotožňují: „Milý dědečku... často toužím s tebou promluvit a s hrdostí ti sdělit, že tvá práce měla a má smysl. Je stále mnoho lidí, kteří dodnes tebou nalezené „kaménky“

opracovávají...“

Pro úplnost dodejme, že liberecký folklorní soubor Jizera se ve své umělecké a kulturně společenské činnosti řídí coby filosofickým i lidským odkazem slovy profesora Pavla Krejčího: „Poztráčené a těžko postižitelné kamínky nikoho nepotěší, jejich cena je pomíjivá, jestliže neprojdou lidskou rukou, nebudou-li sloužit lidem k potěšení...“

Text: Milena Knajblová

Foto: Martin Hejral





TAKHLE V ROKYCANECH POLEHOUČKU TANCUJOU...

Rokycanský folklorní soubor Rokytka, dobře známý všem příznivcům tradiční hudby a tance, oslavuje v tomto roce čtyřicáté výročí svého založení. Slavnostní sezónu zahájil v lednu Staročeským bálem, v únoru navázala jubilejní souborová výstava v rokycanském Muzeu B. Horáka. Její vernisáž se konala v rámci tradičního hudebního setkání Dudy a dudáci. Slavnostní ladění měl v březnu také sedmnáctý ročník dětské soutěže ve zpěvu lidových písní a na květen Rokytka připravila vzpomínkový koncert s názvem „Takhle v Rokycanech...“ za účasti několika souborových generací. Oslavy vyvrcholí osmého září zvláštním programem v rámci dýšinského festivalu Česká náves.

Něco málo z historie

Soubor při tehdejším Okresním domě pionýrů a mládeže v Rokycanech založila v roce 1967 významná osobnost českého dětského folkloru Božena Auterská. První lidovou muziku sestavil v roce 1971 učitel a sběratel lidových písní František Hyndrák. Od roku 1973 hraje kapela v tradičním dudáckém obsazení: dudy, klarinety, housle, kontrabas, příležitostně flétna, vozembouch, fanfrnoch a jiné lidové nástroje. Z původní komorní dívčí skupiny se rokycanský soubor postup-

ně rozrostl do mnoha tanečních složek: dospělé Rokytky, mládežnického Rokytí. Dětské skupiny nesly název Rokytička, Radeč, Hejhálek a Sluníčko. V současnosti tanečnický doprovod je čtyři dudácké muziky. Vyrostla zde řada výrazných osobností, např. houslista a skladatel Jiří Fišer, dirigent plzeňského divadla Pavel Kantořík, tanečník Honza Malík aj. Okruh nejbližších spolupracovníků souboru tvoří desítky příznivců a rodinných příslušníků, sdružených od roku 1993 v Klubu přátel souboru Rokytka. Soubory jsou zároveň zájmovými útvary Domu



děti a mládeže, který jim poskytuje záze-
mí pro nácvik tanečnicků a muzik.

Rokycanské folklorní soubory patří mezi nejvýznamnější v České republice. Jsou pravidelnými účastníky prestižních přehlídek a festivalů, jejich umění obdivovali diváci a posluchači v 16 zemích světa, kromě sousedních států např. ve Finsku, Dánsku, Rusku, Itálii, Francii, Belgii, Lucembursku, Velké Británii a Turecku. V zámorí se s velkým úspěchem představily v Jižní Koreji a Indonésii.

Osobnosti a nahrávky

Z významných osobností, které ovlivnily tvář souboru jmenujme autory hudby Josefa Režného, Zdeňka Bláhu, Jiřího Fišera a Zdeňka Vejvodu, choreografy Boženu Auterskou, Romanu Šlapákovou, Evu Rejškovou, Danielu Stavělovou, Věru Svobodovou, Janu Janovskou, Honzu Malíka, Věru Bláhovou, Zdeňka Vejvodu, režiséra Václava Bártu a kostýmní výtvarnici Zoru Doležalovou.

Soubor často spolupracoval s rozhlasovými studii v Plzni a Praze, s Československou televizí a Státním filmem. V roce 1996 vydal vlastním nákladem zpěvník ze sběrů F. Hyndráka Co se zpívalo na Rokycansku a profilové nahrávky rokycanských dudáckých muzik na MC (1993) a CD U Rokycan černej les (2000).

V roce 1980 bylo souboru uděleno státní vyznamenání Za vynikající práci, dětský soubor se stal v roce 1998 Laureátem Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici.

Rokytky a tradice

Od roku 1988 Rokytky každoročně pořádá vánoční představení, sestavené z koled a výročního zvykosloví od adventu po Tři krále, s názvem „Koleda, koleda“. Od roku 1992 se v březnu ve spolupráci se základní uměleckou školou koná dětská soutěž ve zpěvu lidových písní. V porotě zasedají přední lidoví zpěváci a muzikanti, součástí akce je společný koncert porotců a vítězů.

Od roku 1997 je veřejnost zvána na lednový Staročeský bál s bohatým programem a předtančením dospělého souboru. Od roku 2002 muzikanti ve spolupráci s Muzeem B. Horáka pořádají únorové populárně vzdělávací semináře a komorní koncerty s názvem O dudách a dudácích.

Pro děti Rokytky pořádá navíc Setkání s Mikulášem, dětské maskární taneční zábavy Masopuste, masopuste, letní tábory, soustředění a výlety.

Rokytky v datech

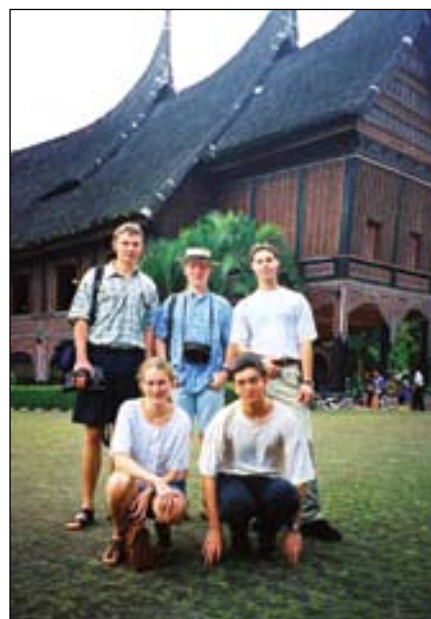
První veřejné vystoupení folklorního souboru při Okresním domě dětí a mládeže v Rokycanech se uskutečnilo 10. března osmašedesátého roku, o dvacet let později, počátkem dubna 1988, kolektiv poprvé vystoupil pod názvem Rokytky. Za čtyřicet let činnosti se v souboru prezentovalo téměř šest set padesát tanečnicků a takřka sto dvacet muzikantů v dudáckých muzikách. Počet vícečlenných rodin na jevišti, např. sourozenci, manželé, rodiče či děti, dosáhl sto pětadvaceti. Nacvičili jsme na padesát folklorních choreografií a neuvěřitelných pět set padesát úprav lidových písní a instrumentálních skladeb. Počet veřej-



ných vystoupení se přiblížil ke dvěma tisícovkám.

Těžká rozloučení

Je velmi smutnou skutečností, že právě v roce oslav čtyřicátého výročí založení souboru nás náhle opustili ti, kteří se o vznik a úspěšnou činnost Rokytky v uplynulých desetiletích nejvíce zasloužili. Rozloučili jsme se se zakladateli souboru Boženkou Auterskou (1940–2007) a Františkem Hyndrákem (1921–2007). Slovy nelze vyjádřit, jak moc nám těch několik týdnů chybějí. Ale právě slova nejsou vůbec potřeba. Každý taneční krok a každá nota je poděkováním za to, jaký svět dětství a krásy nám všem otevřeli.



Zdeněk Vejvoda



ZDRAVÍ UKRYTÉ V ZELENÍ



Díky úspěšnému lázeňství, bohatému kulturnímu, společenskému a sportovnímu vyžití a v neposlední řadě i krásnému prostředí se staly Luhačovice vyhledávaným letoviskem, kde se nejenom navrací zdraví, ale je zde možné i příjemně odpočívat a relaxovat za zvuku zurčících pramenů a tichého zpěvu fontán. Největší moravské lázně leží asi patnáct kilometrů od Zlína na řídce Horní Olšavě. Luhačovice nevynikají pouze minerálními prameny, ale i příznivými klimatickými poměry. Oblačnost je od března do října poměrně malá, nejpříjemnější počasí nastává koncem léta a počátkem podzimu. Zima je zde krátká a mírná.

Město fontán

Přestože lázně leží v nížině, je jejich klima spíše podhorského rázu. K příjemným procházkám lákají hluboké lesy, většinou smíšené, s dobře značenými turistickými stezkami. K lázeňskému

prostředí patří také upravené a vyzdobené parky a fontány. Nejznámější fontánou je Bruselská od architekta Jana Kavana. Nejnovější vybudovaná fontána je z roku 2000 a zdobí kruhový objezd na náměstí osmadvacátého října.

Oblast Horní Olšavy byla známa již člověku žijícímu před třiceti tisíci lety. Již pravěcí lovci pravděpodobně záměrně vyhledávali a znali místní prameny.

První písemná zmínka o Luhačovicích pochází z roku 1412. Zdejší kraj byl poměrně chudý a obyvatelstvo trpělo častými nájezdy Tatarů, Turků a uherských Kuruců. Majitelé panství se střídali až do roku 1629. V tomto roce se panství dostalo do vlastnictví uherského šlechtického rodu Serenyiů. Ti rozpoznali veliké bohatství v podobě minerálních pramenů a začali postupně



s jejich úpravou a rozvojem lázní. Avšak na počátku dvacátého století prostředky hraběcí rodiny nestačily a lázním hrozila stagnace a úpadek. A tehdy přišel do Luhačovic MUDr. František Veselý, který založil akciovou společnost, s jejíž vznikem začal obrovský rozvoj luhačovických lázní.

Léčivé prameny

Luhačovice ač poměrně malé svou rozlohou, se řadí mezi nejvýznamnější lázeňská místa v České republice. Jsou to vody vyvěrající z hlubokého podzemí, zejména Vincentky, Ottovky a Aloisky, které vepsaly toto místo do vědomí a srdcí tisíců lidí od nejmenších až po dospělé. Zdejší léčivé prameny jsou považovány za jedny z nejučinnějších v Evropě nejen pro vysoký obsah minerálních látek, ale také pro vynikající proplynění. V lázních je využíváno celkem šestnáct hydrouhličitanochlorido-sodných kyselek a jeden pramen sírný. Vody obsahují sodík, draslík, vápník, hořčík, železo, mangan, měď, stroncium, hliník, jód, lithium, baryum, fluor, bór, berylium, stříbro, nikl, cín, titan a zinek. Některé prameny jsou volně přístupné veřejnosti, a to Vincentka, Ottovka, Aloiska, dr. Šťastného a sv. Josefa, jiné, např. Amandka, Janovka, Elektra, Jubilejní, Sírný a Jaroslava, se používají ke koupelím a inhalacím v léčebných zařízeních.

V Luhačovicích se léčí primárně onemocnění dýchacího ústrojí, trávicího traktu, nemoci z poruch látkové výměny, poruchy pohybového aparátu, nemoci oběhového ústrojí a onkologické případy po ukončení léčby. Lázeňská léčba je



založena na využití přírodních léčivých zdrojů v kombinaci s nejmodernějšími léčebnými a rehabilitačními metodami.

Významní hosté

Uklidňující prostředí Luhačovic je ideální nejenom pro lázeňské hosty, ale i pro rekreaci a relaxaci turistů. Snad nejznámějším hostem tohoto místa, který se sem vrátil celkem pětadvacetkrát, byl světoznámý hudební skladatel Leoš Janáček. Vznikla zde jeho Glagolská mše a část opery Liška Bystrouška. V prostředí zdejší lázeňské kolonády se odehrává celé čtvrté dějství jeho opery Osud. Rád sem jezdil Josef Suk, Jaroslav Kvapil, Antonín Slaviček, Joža Uprka, ale i Vladimír Menšík, Oldřich Nový či Jiřina Jirásková a František Kožík. Slovenský architekt Dušan Jurkovič zde na počátku dvacátého století realizoval své stavby, které vtiskly Luhačovicím jejich neodolatelné kouzlo. Jeho stavby nenarušují

okolní překrásnou přírodu, ale stávají se její autentickou součástí a zároveň dobře slouží lidem, pro které jsou určeny. Mezi světové unikáty se zařadil především Jurkovičův dům, objekt pojmenovaný po svém staviteli, a Sluneční lázně.

V Luhačovicích může každý něco objevovat, obdivovat a nalézat. Město láká k návštěvě a je připraveno každého hosta hýčkat ve svém náručí.

Lázně a folklor

Již patnáct let jsou Luhačovice na sklonku léta vždy spojeny s dětským folklorem. Díky paní Věře Haluzové, která zde kdysi folklor udomácnila, se zde pravidelně koná Mezinárodní festival dětských folklorních souborů výstižně nazvaný Písni a tancem. Jedná se o kulturně společenskou akci, která stojí v měřítku Folklorního sdružení České republiky, coby hlavního organizátora, na nejvyšších místech pomyslného žebříčku a každoročně se jí vedle desítek vzácných hostů zúčastňuje několik set dětí a mladých lidí nejen z České republiky, ale i početných hostujících souborů ze zahraničí. Nejinak tomu bude už za pár dnů, kdy lázeňské centrum ožije lidovými písničkami, melodiemi a tanci, které umějí chytit za srdíčko. Ostatně přijedte se podívat na vlastní oči.

Za poznáním bohaté historie lázní Luhačovice, ale i zdejší lidové kultury Luhačovického Zálesí, se vydejte do Muzea Luhačovického Zálesí, ale třeba i k přehradě v nedalekých Pozlovicích či k jezírku zamilovaných. Míst, která mají co říci citlivé duši, je v Luhačovicích bezpočet.

Text a foto: Táňa Koudelková



Ozdoby z krkonošského šustí



Naše nejvyšší hory byly toho dne prozářené sluníčkem a to snad vůbec nebyl čas pro návštěvu muzea. Přesto jsem ale udělal výjimku. Měl jsem za sebou výstup na Sněžku, nejtěžší možnou cestou, a tak jsem si řekl, že unaveným nohám dám odpočinout poklidnou prohlídkou Krkonošského muzea ve Vrchlabí. V tu chvíli jsem ještě vůbec netušil, že zde probíhá jubilejní desátý ročník Řemeslnického léta, a že zde potkám řadu mistrů svého oboru.

Kukuřičné šustí

K tradičním výrobkům české lidové tvořivosti patří ozdoby z kukuřičného šustí. Jsou prosté a přitom nevýslovně krásné, v čemž si nezádají se slámou. Ostatně tento materiál byl vždy snadno dostupný, stačilo jen zajít po sklizni na nejbližší pole. Na podzim, když kukuřice směřovala pod střechu, bylo vždy nezbytné klasy zbavit listů a nechat doschnout na vzdušném místě. Za dlouhých zimních večerů pak ti nejšíkvnější tvořili ze šustí roztodivné figurky pro radost dětem i dospělým.

Dnes už se s touto řemeslnou výrobou setkáme jen zřídka, přesto je pořád několik skutečných mistrů, kteří mají řemeslo v malíčku a snaží se je udržet pro příští generace. Třeba jako paní Jana Jarkovská ze Stěnkova u Třebechovic pod Orebem. A právě s ní jsem se ve vrchlabském muzeu setkal.

Rodinná tradice

Jak mi paní Jarkovská řekla, k výrobě figurek z kukuřičného šustí se dostala vlastně přirozeným vývojem. Její rodiče totiž pocházejí z jižního Slovenska, kde je kukuřice nejčastěji pěstovanou plodinou a tudíž i zpracování lístků zde má svou tradici po staletí dozadu. Výroba ozdob zde vždy byla nedílnou součástí či jakousi nadstavbou praktických věcí, aby se kukuřice zhodnotila prakticky celá. „Tak nějak od dětství jsem se pohybovala v prostředí, kde se tvořily figurky a hrač-

ky ze šustí, kde na vánočním stromku visely kukuřičné ozdoby, šustím se zdobila vajíčka i jídelní stůl. Líbilo se mi to a proto jsem se o to pokoušela rovněž, zdokonalovala se a dnes v tomto řemeslném oboru dokonce podnikám. Zběhla jsem kvůli šustí z učitelování,“ říká Jana Jarkovská.

Příprava materiálu

Nejprve podnikala ve výtvarném textilu, ale dnes se již plně věnuje výrobě z kukuřičného šustí. Aktivně jí v tom pomáhá její manžel. „Pro práci je nesmírně důležitá primární příprava materiálu. U klasu odřízneme spodní část a lístky co nejopatrněji snímáme, abychom je nepoškodili. Pak je sušíme, aby nezplsnivěly. Než začneme s vlastní tvorbou postaviček či ozdob, musíme šustí krátce namočit ve vodě, aby zvláčnělo a nelámalo se,“ prozradila paní Jana.

Šustí se může i barvit, ale mnohem vzácnější je, když se použijí lístky přírodně zhnědlé či jinak zbarvené. Potom už se může začít modelovat a to už záleží jen a jen na šikovnosti rukou. Potřeba je i další materiál, například měděný drátek, stříhaný textil, nit a tvrdý papír.

Betlémy i šachy

Škála výrobků z kukuřičného šustí je skutečně přeprstrá. Vedle samostatných figurek je největší zájem o skupinové výjevy, především betlémy, ale i různé tematické skupinky, například velikonoční, pasáčky, namlouvání, jar-



ní slavnosti a podobně. „Skutečně se dá vytvořit prakticky všechno, podle fantazie a pochopitelně i přání zákazníka. Tak jsem se třeba dostala k výrobě šachů a rozsáhlejších betlémů, v posledním čase je značný zájem i o barvené kytice ze šustí a dokonce ozdobné tašky,“ konstatuje paní Jarkovská.

K dozdobení figurek se používá další, výhradně přírodní materiál, jako jsou různé větvičky, žaludy, skořápky od ořechů, sušené kvítky či byliny a mnoho dalšího. Jana Jarkovská je pořád plná nápadů, například počítá i s tím, že někdo bude chtít výjev obměňovat, střídát figurky na polystyrénovém či mechovém podkladu potaženém řídkou pytlou. „Figurky proto v tomto případě vybavuji zašpičatělou špejlí, aby dobře stály. Když se výjev okouká, třeba po Velikonocích, tak odstraníme kuřátka a panenky s vajíčkem v nůši na zádech a vyměníme je třeba za pasáčka s husopaskou,“ uvedla řemeslnice.

Zájem neutuchá

Jak mi paní Jarkovská při praktické ukázce řekla, zájem lidí o výrobky z kukuřičného listí neutuchá. Větší zájem podle ní mají starší lidé, u kte-



rých vyvolávají určitou nostalgii za časy dávno minulými, ale zvyšuje se i zájem mladých lidí, kteří by třeba chtěli mít o Vánocích na stromku ozdoby z přírodního materiálu, který je stále populárnější a vyhledávanější. „Nevím vůbec, kolik figurek a dalších ozdob vyrobím za rok, ale to snad ani není podstatné. Větší radost mám z toho, že se lidem moje práce líbí, že si s nimi mohu o tradiční

výrobě popovídat a třeba získat i nové, netradiční náměty. A také mám radost z toho, že v mých stopách kráčí dcera i některé její kamarádky. A už se těším, až za nějaký ten den půjdeme sbírat materiál pro novou řemeslnou sezonu,“ ukončila s úsměvem naše setkání lidová umělkyně Jana Jarkovská.

Text a foto: Oldřich Koudelka



Milí a stateční lidé, přátelé...



Vždy když přijíždím k pěknému domku na pomezí Luhačovic a Pozlovic, ke stavení obklopenému stromy, keři a květinami, do kterého se vstupuje po betonových kvádrech se zábradlím z lanoví, připomínajícím jakousi bájnou loď, mám v duši slavnostní pocit a zrychlí se mi tep. To proto, že vím, že mne čeká mimořádně vřelé přivítání a setkání s milými a statečnými lidmi, kterých si nad míru vážím a obdivuji je. Víím, že nejsem sám, protože dveře do tohoto domu jsou dokořán otevřené všem, zejména mladým lidem, kteří s dobrými úmysly přicházejí, všem, kteří mají rádi lidovou kulturu, sport a aktivní, plnohodnotný život. Na pozlovické adrese Dr. Václavíka 232 totiž žijí Věra a Jan Haluzovi.

Janíček

Jan Haluza, kterému jeho nejbližší a především manželka říkají důvěrně Janíček, je doktorem práv a „na krku“ má již třiadvadesát křížků. Ovšem nevypadá na to, je čilý, mimořádně vitální, dokonce ještě jezdí autem a ži-

vě se zajímá nejen o folklorní dění, ale hlavně o lehkou atletiku. Jakby ne, když byl v minulosti devítinásobným mistrem republiky na středních a vytrvaleckých tratích, dvakrát, v roce 1943 a 1944, vyhrál nejstarší běžecký závod světa, slavné Běchovice a necelé tři roky trénoval začínajícího Emila Zátopka, vště-

poval mu lásku k atletice, tréninkovou zodpovědnost, pracovitost a vůli tak, aby se z něj později stala nesmrtelná legenda světového sportu. A byla to právě lehká atletika, při níž v době okupace poznal o deset let mladší dívku, která se mu na první pohled zalíbila, aby se po několika letech stala jeho manželkou, která jej životem provází již více než šest desetiletí v dobrém i zlém.

Věruška

Věru Haluzovou zná určitě každý, kdo se kdy zajímal o lidovou písničku, tanec a melodie, zejména z oblasti Luhačovickeho Zálesí. I ona má důvěrné oslovení Věruška a za dlouhá léta její mimořádně činorodé práce na poli folkloru za ní zůstalo mnoho úspěchů. Založila dětský folklorní soubor Malé Zálesí a položila základní kámen pro v tomto roce jubilující Mezinárodní festival dětských folklorních souborů Písní a tancem v milovaných Luhačovicích. Je to právě Věruška Haluzová, která ve své víc než půlstoleté pedagogické práci vždy dbala na výchovu nejmladší generace v duchu tradičních hodnot našeho národa, která ukazovala dětem a mládeži cestu k lidové písničce, tanci a hram, které se předávají z generace na generaci. Děti jsou její radost, snad právě proto, že jí samotné nikdy nebylo dopřáno mít dítě vlastní.

Mříže

Život Janíčka a Věrušky Haluzových nepřinášel jen radosti ze společného života, sportovních i pedagogických





názory jsou přes vysoký fyzický věk stále mladé a svěží, inspirující. Jejich mimořádná vnitřní síla spočívá i v tom, že se s tragickou zpolitizované doby i přetěžkým životním osudem dokázali vyrovnat a na rozdíl od jiných odpustili v duchu křesťanských ideálů i svým trýznitelům.

Kdykoliv jsem u nich v pozlovické vilce na návštěvě, máme si o čem u kávy a vynikajících koláčků povídat, jsme si blízcí i v pohledu na současný svět a naše životní lásky - sport, lehkou atletiku a folklor. Obdivuji je, že nikdy nezatrpkli, že jsou plni optimismu, energie a laskavosti.

Když jsem přijal nabídku napsat knihu *Trénoval jsem Emila...*, která právě vychází a křtít se bude v Luhačovicích a Rožnově pod Radhoštěm, napadlo mne, že je to to „pravé ořechové“, jak Janíčkovi a Věrušce poděkovat. Proto od srdce přibývalo řádek, odstavců i kapitol a příběh se nezvykle rychle rodil. V každém slově knihy je moje osobní poděkování. A věřím, že i poděkování všech, kteří manžele Haluzovy kdy potkali.

Oldřich Koudelka

úspěchů, z lásky k přírodě a všemu krásnému. Oba jsou lidé silně věřící, hledající oporu v Bohu, a když se JUDr. Jan Haluz odmítl po Únoru 1948 od víry coby životní a filosofické hodnoty odklonit, stal se obětí vykonstruovaného procesu a byl odsouzen na šest let do vězení. Vynikající sportovec se ocitl za jáchymovskými mřížemi, jeho žena naštěstí zakusila „jen“ čtyři měsíce ve vyšetřovací vazbě. Slávu vystřídalo zatracení. Vnitřní síla a fyzická zdatnost však pomohla Janíčkovi přežít, stejně jako mu pomohla láska milované ženy. Oba v těch časech prokázali morální vytrvalost a nevšední statečnost. Po propuštění Janíčka z vězení si v Pozlovicích postavili za pomoci přátel-atletů rodinný domek, ve kterém žijí dodnes. Ale prakticky až po listopadové revoluci v roce 1989 mohli vystoupit z ústraní. A i když sami říkají, že to už byl pro ně čas, kdy bylo na vše pozdě, rozhodně to není tak docela pravda. Za těch uplynulých sedmnáct let vykonali na poli výchovy mladé generace k lásce k vlasti, rodnému kraji i lidové kultuře, v oblasti rozvoje folkloru i mládežnické atletiky tolik práce, co jiní nevykonají za celý život. Obrazně řečeno rozeznali mříže, které jim osud ukoval, aby posvětili svůj život vším tím pozitivním a krásným, pro co kdý žili.

Poděkování

Jak už jsme napsal, jen těžko se pro

tuto vzácnou dvojici hledají slova poděkování, úcty a pokory. Janíček i Věruška jsou lidé vysokého morálního kreditu, lidé kteří se nikdy příliš nedívali zpět, ale naopak mířili do budoucnosti, jejichž



Ladění, housle, rady lektorů



O Rožnovských slavnostech se již na stránkách časopisu *Folklor* psalo, snad jen připomeňme, že se na jejich třicátý čtvrtý ročník sjelo první prázdninový víkend do Valašského muzea v přírodě na osm stovek účinkujících z osmdesáti folklorních kolektivů. Byl to skvělý svátek lidového umění, kterého se kromě domácích valašských souborů zúčastnili tanečníci, muzikanti a zpěváci ze Slovenska, Maďarska, Slovinska, Řecka, Indie i krajané z Ukrajiny a Chorvatska. Byl to svátek úspěšný, ale v prázdninovém valašském skanzenu zdaleka ne jediný. Ale pěkně po pořádku.

V rámci uvedeného festivalu zaujal asi nejvíce pořad zahraničních účastníků *Vítajte na Valašku* a blok nazvaný *Zahrajte ně husličky*, který připomenul pětasedmdesátiny dlouholetého primáše cimbalové muziky Radhošť Jaromíra Štrunce. Finále odzemkářské soutěže *Kdo vyskočí, ten je chlap*, stejně jako pořad *O portášské slávě* a *Lidový rok na Valašku* nás zavedl do časů moravských zbojníků a připomněl dávné lido-

vé tradice. Vyznáním *Za folklorem* šel bych světa kraj se s festivalem rozloučili zahraniční hosté, slavnosti pak zakončil pořad *Kde jsme doma*.

K rozvíjení přátelských vztahů se slovenskými sousedy přispěl pořad *Na společnou notu*, konaný v den státního svátku pátého července v Dřevěném městečku. Návštěvníci muzea mohli shlédnout vystoupení dětského folklorního souboru *Štrbianček* z podtatranskej Štrby, folklorní soubor *Trenčan* z Trenčína a konečně dechovou hudbu *Vlčovanka* z Hornej Súče. Součástí pořadu byla prezentace šesti lidových výrobků z Liptova.

Ladění, hra na housle, ale také rady lektorů. To vše bylo možné slyšet po celý týden v rožnovské základní škole 5. května. Valašské muzeum v přírodě zde totiž společně s Folklorním sdružením České republiky pořádalo již druhý výukový program pro mladé primáše cimbalových muzik, kterého se zúčastnilo pět primášek z Moravy a dva ze Slovenska. Děti ve věku jedenáct až patnáct let se pod vedením zkušených lektorů učily

repertoár z Valaška a Slovenska a také tomu, jak se chovat při vedení muziky při těchto skladbách. Lektory byli *Drahomíra Klimková* z Javořiny, *Miroslav Hlosta* z Techniku a *Ján Kružliak mladší* z bratislavského souboru *Lipa*.

Tvůrčí dílna byla zakončena závěrečným koncertem, v němž se mladí primáši představili s cimbalovou muzikou *Kotár*. Mezi nejkrásnější a zároveň nejnáročnější skladby patřily slovenské *Vzpomienky na Samka*, *Vrcharský plač* a rumunský *Slavík*. Poté si všichni vystupující v rámci programu *Pekařská sobota* oddechli na výborném pořadu folklorního souboru *Klas z Kralic na Hané*.

Po hezkém prázdninovém týdnu se všichni rozloučili s nadějí na setkání zase za rok, při další tvůrčí dílně mladých primášek. Ale to již v rožnovském muzeu v přírodě klepaly na dveře další vynikající kulturně společenské a umělecké akce, jako byl třeba festival *Jánošíkův dukát* a další. Ale o těch třeba zase až příště.

Oddělení programů VMP

Start kunovické Školy lidových tanců

V Kunovicích se budou opět scházet příznivci lidového tance, aby se seznámili a zdokonalili ve svém tanečním umění. Stejně jako v předchozích ročnících *Školy lidových tanců* je hlavním záměrem pořadatelů, kterými jsou

Město Kunovice a občanské sdružení Handrlák, naučit *hodovou chasu* základním návykům, zvyklostem, způsobům chování, písniím a tancům zdejšího regionu.

Součástí programu *Školy lidových*

tanců je zejména příprava na hody s právkem, kterých se v Kunovicích tradičně účastní na třicet párů mladých lidí. Tato část začala již prvního srpna a bude probíhat dvakrát týdně po třech hodinách až do konce září. Výsledek svého snažení

pak předvede hodová chasa v průběhu hodů o posledním zářijovém víkendu.

Pořadatelé letos zaměřili pozornost především na výuku verbuňku. Mladým chlapcům bude cenné zkušenosti předávat Miloš Plachý a dospělé verbíře bude zdokonalovat vynikající verbíř Erik Feltvabel. Završením kurzu bude přehlídka verbuňků z Dolňacka a Hornácka, která se uskuteční jednatřicátého srpna, tedy v den, kdy toto číslo časopisu bude putovat ke čtenářům. Verbířský týden v Kunovicích uzavře taneční dílna. Součástí bohatého programu bude

i průvodce z řad lektorů, který diváky upozorní na odlišnosti jednotlivých regionů a vysvětlí zájemcům, v čem spočívá kouzlo a umění tohoto ryze chlapského tanečního projevu, zapsaného na Seznam mistrovských děl dědictví lidstva UNESCO.

V sobotu patnáctého září se v kulturním zařízení Na Pálenici bude konat odborný seminář pro vedoucí folklorních souborů, který bude rovněž součástí letošní kunovické školy lidových tanců. Poslední částí letošního ročníku pak bude tradiční Kurz lidových tanců.

Jedná se o výuku zaměřenou na širokou veřejnost různých věkových skupin. Kurzy jsou určeny všem, kdo mají rádi folklor, ale neměli dosud možnost do tajů jednotlivých tanců proniknout. Tance z Uherskohradištska, Uherskobrodsko, hornácké, sedlácké, čardáš či karičky se mohou zájemci naučit v průběhu pěti zářijových večerů. Kurzy se budou konat od čtyřiaadvacátého do osmadvacátého září v sále Na Pálenici, vždy od osmnácti hodin. Přihlášky do Školy lidových tanců mohou zájemci získat v Městském informačním středisku v pořádajících Kunovicích.

Ivana Majíčková

Frenštátská vystěhovalecká expozice



činniví a houževnatí lidé původem například z Lichkova, Mniší, Bordovic, Kozlovic či Hukvald dokázali v Novém světě uchytit a některým se podařilo vybudovat si zde i vysoké společenské postavení. Své národnostní uvědomění si však podrželi, přičemž snaha o zachování tradic a zvyklostí evropských předků je tam živá dodnes.

Frenštátská vystěhovalecká expozice se pokouší symbolicky navodit sugestivní výjev odchodu prvních rozhodnutých jedinců na Západ. Dobové fotografie, písemnosti a listiny pak ještě přesvědčivěji dokreslují naši představu o všedních radostech i starostech moravských osídlenců v Americe. Klanová soudržnost upevněná v nelehkých začátcích jejich nové éry mimo jiné i folklorem, do určité míry předurčila charakter vzájemných vztahů uvnitř těchto krajanských společenství. Na autentických snímcích je pak právě jistá bezprostřední pospolitost velice dobře patrná.

Petr Drkula



„Já pokorně podepsaný míním v krátké době moji vlast opustiti a se vystěhovati do Ameriky. Lidinky poslyšte směšné zpívání, jak se mají páni Amerikáni. V samé rekreaci žijou čtveráci, neb jim z nebe padá co hrdlo ráčí. Mnozí jsou vrtkaví, netrpěliví, že tady tak mají špatně být živi, mají sto chutí do Ameriky, tam prý že na stromech rostou knedlíky.“ Tolik úryvek z Kratochvilné písně o blahu v Americe, která otevírá výstavní prostor nově otevřeného Muzea ve Frenštátu pod Radhoštěm zaměřený na fenomén úzce související s regionem, kterým bylo právě vystěhovalectví.

Muzeum bylo otevřeno s podporou Evropské unie, Moravskoslezského kraje a Muzejní a vlastivědné společnosti. Tato znovu obnovená součást Muzea Novojičínska nabízí expozice národopisné, pří-

rodovědné, historické, řemeslné, výtvarné a již zmíněnou vystěhovaleckou. Právě ve Frenštátě a jeho okolí byla přibližně od poloviny devatenáctého století zaznamenána nejmasovější vlna emigrace místního obyvatelstva do Ameriky. Ta byla způsobena značně tíživou sociální situací velké části zdejší populace. Proto je tedy možné i v současnosti nalézt na území středozápadního Texasu drobné osady s názvy jako Frenstat, Kaznicov, Frydek, coby jeden z pozůstatků dojemného úsilí přenést si kousek vlastního domova i do vzdálené a neznámé ciziny. Zvláště pak některá města jako Fayetteville či La Grange jsou typická svým početným českým osídlením a udržováním některých tradičních zvyklostí či prvků lidové kultury.

Přes kulturní i jiné překážky se při-



Výročí Horňáckých slavností

Letošní tradiční Horňácké slavnosti ve Velké nad Veličkou se konaly ve znamení připomenutí padesáti let od jejich prvního ročníku. Během této doby se neuskutečnily z různých důvodů pouze šestkrát. Na zmíněné výročí mysleli i autoři jednotlivých hlavních programů, které měly slavnostní charakter a přivedly na jeviště Strážné hůrky vše, co v devíti horňáckých obcích - Velká nad Veličkou, Javorník, Hrubá a Malá Vrbka, Kuželov,

Louka, Lipov, Suchov, Vápenky a Nová Lhota - tancuje, zpívá a muzicíruje. Těch zpěváků, tanečníků a muzikantů, malých i velkých, bylo téměř šest set. Hlavní pořad To velické širé pole byl věnován padesátému výročí vzniku Horňáckého mužského pěveckého sboru ve Velké nad Veličkou, následné folklorní divadlo autorů Břetislava Rychlíka a Ondřeje Havelky O Janovi Drinovském aneb Nikdy gombík od kordule neodrezávaj

bylo inspirováno textem divadelní hry Martina Holého. Dvojprogram Zasukovaná láska uvedly v první části Horňácké legendy a děti dětské soubory a muziky, dospělým patřila druhá část nazvaná O horňáckém folkloru, jeho nositelích a vděčném divákovi. Slavnosti ukončil program v Kuželově u větrného mlýna nazvaný Vzývání krajiny. Letošní ročník opět potvrdil, že na Horňácku nemusejí mít o osud folklorních tradic obavy.

Text a foto: Miroslav Potyka

Bratrství Čechů a Slováků

Poslední červencový víkend patří tradičně na Velké Javořině v Bílých Karpatech Slavnostem bratrství Čechů a Slováků. Ty letošní byly ve znamení roku Jozefa Miloslava Hurbana, jednoho ze zakladatelů Matice slovenské. Význam setkání umocnila přítomnost hejtmánů Trenčianského, Zlínského, Jihomoravského a Trnavského kraje, zástupců

Senátu a Parlamentu Poslanecké sněmovny České republiky.

V průběhu pětihodinového kulturního programu se na dvou pódiích představily soubory z různých uměleckých žánrů. Převahu však měly dechové hudby a folklorní soubory. Mezi nimi je třeba jmenovat Kopaničár ze Starého Hrozenkova a Kopaničiar z Myjavy. V průběhu

programu podepsala primátorka Staré Turé Anna Halinárová a starosta Kunovic Jiří Vařecha partnerskou smlouvu mezi oběma městy. Akt orámoval Mužský pěvecký sbor z Kunovic. Závěr slavností patřil písni známé na obou stranách hranice - Keď zme precházali z Uher do Moravy, kterou si se sborem zanotovaly dvě tisícovky spokojených diváků.

Zdeněk Ondrášek

Italské pozvání

Před pěti lety jsme se zúčastnili folklorního festivalu v severoitalském Udine. Hostil nás tehdy soubor Balarins di Buja, který si na nás opět letos vzpomněl a pozval na účinkování ve svých slavnostech. Letos totiž slaví čtyřicátiny, stejně jako náš rokycanský soubor Rokytka. Na slavnostních koncertech ve městě Buja i v okolí doprovodily Rokytičku i oslavence další soubory, například z Němce, Sicílie či Kypru.

Během italského pobytu jsme byli přijati starostou města, prohlédli si místní muzeum, kde mimo jiné probíhala výstava k výročí našich hostitelů a pochopitelně jsme se vykoupli v moři. Hlavní pořad oslav se konal na místním náměstí, všechny soubory předvedly to nejlepší ze svých repertoárů. Sicilané se blýskli téměř artistickým číslem s amfrou, Kypřané nadchli netypickými kostýmy, které vycházejí z arabských vzorů, naši hostitelé zaujali říznou hudbou, když většina melodií vychází z tzv. Frialu, folkloru původního slovanského obyvatelstva. Program vyvrcholil nedělní slavnostní mší, kde děvčata z Rokytičky zazpívala několik písní. Účinkovali jsme i v městečku Manzano. Již dnes můžeme prozradit, že se příští rok naši přátelé ze souboru Balarins di Buja představí na některém z našich předních folklorních festivalů.

Tomáš Beránek



Podjavoříčan ve Skotsku

V červenci se folklornímu souboru Podjavoříčan z Telče podařilo uskutečnit dlouho plánovaný zájezd na Dunedin dancers IX. Mezinárodní folklorní festival do skotského Edinburghu. Skotský soubor byl u nás před osmi lety a proto nás velmi potěšilo jeho reciproční pozvání.

Díky perfektním pořadatelům jsme strávili krásný týden v mezinárodní společnosti Litevců, Rakušanů a Skotů. Skotský hostitel pro nás připravil na každý den jiné místo účinkování a tak jsme poznávali starobylé královské hrady, nádherné zahrady i mořské prostředí. Naučili jsme se „piknikovat“ v trávě, kde

naše horácké kroje jen svítily. Úžasný byl slavnostní večer jejich básníka Roberta Burnse s tradičním pokrmem haggisem, recitací, hudbou a zpěvem.

Každý večer jsme se učili nové tance, skotské, rakouské i litevské a my je na oplátku učili naše mazurky, kalamajky a tanec s koštětem. Celý program vyvrcholil galavečerem ve vyprodaném divadle, kde se naše horácká kola a řemeslnické tance rozhodně neztratily. Skotská pohostinnost byla úžasná, přátelská a nezapomenutelná, stejně jako tamní příroda.

Jindřiška Šťastná



Zpíváme pro radost



Mezinárodní koncert nejlepších dětských interpretů lidových písní společně s Petrem Dvorským a dalšími umělci výstižně nazvaný Zpíváme pro radost se letos uskuteční čtrnáctého října od devatenácti hodin ve velkém sále Paláce Žofín v Praze.

Koncert je tradičním vyvrcholením

celostátních soutěží dětských zpěváků České a Slovenské republiky Zpěváček a Slávik Slovenska.

Na koncertu se představí tři finalisté z každé soutěže a vítězové obdobných soutěží z Maďarska, Polska a Ruska. Doprovodí je Orchestr lidových nástrojů Vojenského uměleckého souboru

Ondráš z Brna pod vedením Lubomíra Graffeho, Lidová muzika z Třemošné pod vedením Dalibora Bárty a BROLN - Brněnský rozhlasový orchestr lidových nástrojů s primášem Františkem Černým. V programu slavnostního galakonzertu vystoupí rovněž operní pěvec Petr Dvorský, mistr klarinetu a tarogáta Felix Slováček, zpěvačka Marcela Holanová a taneční skupina Vojenského uměleckého souboru Ondráš.

Koncert pořádá Folklorní sdružení České republiky, Městská část Praha 1 a Český rozhlas ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvem kultury České republiky, Asociací krajů České republiky, regionálními sdruženími FoS, nadačním fondem Most naděje, agenturou NKL Žofín, Správou služeb MP hlavního města Prahy, Hasičským záchranným sborem, za podpory společnosti MAITREA. Mediálními partnery jsou Český rozhlas, Radio Proglas, Dětská tisková agentura, časopis Folklor, ACR Alfa a www.borovice.

Dá se předpokládat, že uměleckou úroveň účinkujících naváže letošní ročník koncertu Zpíváme pro radost na dosavadní popularitu.

Vlasta Cibulová

Oni u nás, my u nich

Podle generální sekretářky zahraničních vztahů Folklorního sdružení České republiky se do poloviny července představilo na našich festivalech a dalších folklorních akcích třiačtyřicet zahraničních souborů. Nejvíce jich přijelo ze Slovenska - deset, dále pak pět kolektivů z Maďarska, čtyři ze Srbska, tři z Rumunska a dva z Polska a Chorvatska, po jednom pak z Jižní Koreje, Kamerunu, Indonésie, Gruzie, Rakouska, Ruska, Ukrajiny, Řecka, Španělska, Dánska a Finska.

Tzv. jarní „kolečko“ u nás absolvoval soubor Spandan z Indie, který se představil na festivalech v Plzni, Dolní Čermné a Rožnově pod Radhoštěm. Na „půlkolečka“ v srpnu a září jsou pozvány soubory z Indonésie, Kostariky, Srbska, Ruska a Černé Hory. Podzimní „kolečka“ vyplní atraktivní soubory z Číny, Mexika a Mongolska.

Také naše soubory se představily divákům a posluchačům v zahraničí, o některých vystoupeních informuje

pravidelně i časopis Folklor. Například Soláněk z Hutiska-Solance vystupoval na festivalu v Monastir Dobrunu, soubor Lipina z Vracova navštívil festival Borovo v Chorvatsku a Hořeňáček z Lázní

Bělohrad byl hostem v srbském Bělohradě. V srpnu zavítali do Banja Luky v Bosně-Hercegovině členové souboru Vonička z Čestlic, do chorvatské Slobodnice a Ljubušky v Bosně zavítá liptálská Lipta. Klatovská Šumava navštívila Rusko a boršická Pentla předvedla svůj um v Jekatěrinburgu.

Dušan Macháček



Zářijový Folklorní magazín

Podle informací od dramaturgyně Marty Svozilové z Ostravského studia České televize se od září 2007 mění vysílací termíny Folklorního magazínu, který bude i nadále vysílán dvakrát měsíčně, ale na programu ČT 1, v sobotu kolem desáté hodiny dopoledne. A bude reprízován další sobotu na ČT 2 brzy ráno.

V sobotu osmého září 2007 na ČT 1 v 10:05 budou součástí Folklorního magazínu reportáže z festivalu Poodří Františka Lýska v Jistebníku, z Mezinárodního folklorního festivalu Štěpy ve Veselí nad Moravou a medailon řezbáře Štefana Kanaloše z Ostravy. Repríza bude další sobotu 15. září na ČT 2 v 5:45 hodin.

V sobotu 22. září 2007 v 10:00 na ČT 1 budou vysílány reportáže z MFF Horácko zpívá a tančí ve Světlé nad Sázavou a z Mezinárodního folklorního festivalu v Plzni. Medailon je věnován starostovi Slováckého krúžku v Praze Miroslavu Říhovi. Repríza další sobotu 29. 9. na ČT 2 před pátou hodinou ráno.

Dušan Macháček

Valašský krúžek šedesátiletý



výročí uvedl: „Folklorní aktivity přináší radost i starosti. Hlavní je, že tradice pokračuje, letos by se například měla uskutečnit stá beseda u cimbalu, pořádku jsme již osmapadesát valašských bálů. Konají se i další akce. Oficiální počet členů nepřesahuje stovku a je škoda, že, že nás spíše ubývá. Od úmrtí Ladislava Bezděka nemá Krúžek dodnes svého starostu a tak částečně jeho funkci supluje jednatel. Valaši mají být jednotní a měli by mít svého fojta.“

Bohumil Hlaváček

Ač se to zdá téměř neuvěřitelné, Valašský krúžek v Brně si připomněl šedesátiny! Zemský národní výbor v Brně povolil vznik Krúžku výměrem z 29. května 1947. Přípravný výbor v žádosti o povolení uvedl, že tento kulturní a nepolitický spolek se „zakládá v zájmu zachování, prohlubování a obnovy valašské rázovité lidové kultury, krojů, písní a tanců, jakož i propagace krásného Valašska v hlavním městě moravském“.

Brněnský Valašský krúžek výrazně po celá desetiletí přispíval a přispívá k obohacování kulturního a společenského života, umožnil a umožňuje rozvíjet talent a účelně využívat volný čas stovkám mladých lidí v souboru písní a tanců, který od roku 1985 dodnes nese název Tanečnice, ve stále aktivní cimbalové muzice, v dětských národopisných souborech Valášek a Iskérka. Soubor s cimbalovkou má za sebou stovky úspěšných vystoupení nejen v České republice a na Slovensku, ale také v Anglii, Belgii, Bulharsku, Francii, Itálii, Německu, Nizozemsku, Norsku, Rakousku, Rusku a Španělsku.

Jednatel Krúžku a kontráš cimbalové muziky Milan Holzapfel u příležitosti

JAZYKOVÉ OKÉNKO

| | |
|------------------------------|-------------------------------|
| lidový tanec | - folk dance |
| český lidový tanec | - Bohemian folk dance |
| moravský lidový tanec | - Moravian folk dance |
| slezský lidový tanec | - Silesian folk dance |
| párový točivý tanec | - dance for couples |
| mužský tanec | - dance for men |
| ženský tanec | - dance for women |
| tanečník | - male dance |
| tanečnice | - female dance |
| typy lidových tanců | - types of folk dances |
| lidový tanec kolový | - folk dance in a circle |
| polka | - polka |
| valčík | - fast waltz (Viennese waltz) |
| mazurka | - mazurka |
| kvapík | - „galop“, a quick dance |
| cechovní tanec | - guild dance |
| dětský tanec | - children's dance |
| dívčí tanec | - dance for girls |
| figurální tanec | - figure dance |
| obřadní tanec | - ceremonial dance |
| řemeslnický tanec | - artisans' dance |

Připravila: Bohuslava Hamáková



Fosácké folklorní léto

Folklorní sdružení, pražská centrála, regionální a krajská sdružení, organizační štáby festivalů a většina členských souborů v období prázdnin, dovolených

a rekreace prožívá svou hlavní sezonu, jejímž vyvrcholením jsou v letních měsících četné folklorní festivaly, slavnosti, zahraniční zájezdy, letní tábory a sou-

středění. Proto i činnost vedení Folklorního sdružení České republiky, sekretariátu, spolupracovníků se soustřeďuje na přípravu, organizaci a podporu jednotlivých festivalů, stejně jako na zajišťování pobytu zahraničních souborů u nás a výjezdů našich skupin.

Jednání výboru

Výbor Folklorního sdružení České republiky, kontrolní komise a předšedové regionálních folklorních sdružení projednali na svém červencovém zasedání mimo jiné hodnocení letošního finále soutěže Zpěváček ve Velkých Losinách. Bylo konstatováno, že letošní ročník po obsahové i organizační strán-

ce byl z dosavadních nejlepší. Dále bylo na jednání schváleno programové zaměření letošního koncertu Zpíváme pro radost, kdy na pražském Žofíně budou čtrnáctého října hosty Petra Dvorského nejlepší finalisté letošních soutěží Zpěváček a Slávik Slovenska. Podrobněji o tom píšeme na jiném místě tohoto čísla. Představí se i nejlepší dětské zpěváčky lidových písní ze zahraničí. Byla rovněž schválena účast naší delegace na jednání

představitelů IGF v Bystrici v Rumunsku, a to ve dnech 30.8. - 3.9., ve složení L. Michálek a V. Ondrušová.

Předseda Zdeněk Pšenica informoval účastníky jednání o řadě schůzek s vládními a parlamentními představiteli, partnery FoS ČR. Při setkání s představiteli ministerstva dopravy a Českých drah se hovořilo o možnostech spolupráce, včetně možnosti slev pro naše a zahraniční soubory.

Informační systém

Tajemník Folklorního sdružení České republiky Jiří Pokorný informoval výbor FoS ČR o realizaci projektu Informační systém tradiční lidové kultury. Z tiskovin zatím vyšla skládačka na rok 2008 a kalendář akcí na rok 2007. Ve stadiu

příprav a zpracování koncepce je reprezentativní fotografická publikace Do světa našich lidových tradic. Byli osloveni ředitelé festivalů, starostové a primátoři festivalových měst a obcí se žádostí o zpracování podkladů pro webové

stránky a katalog cestovního ruchu. Od řady z nich již informace docházejí. Záměrem je publikovat i informace o „nečlenských“ festivalech a proto jsme kontaktovali například organizátory Horňáckých slavností, Jízdy králů ve Vlčnově či Česnekobraní v Buchlovicích.

Jarmark, Luhačovice, Žofín

Vzrůstající návštěvnost, zejména zahraničních turistů, má naše folklorní infocentrum v Jeruzalémské ulici, řada festivalů a souborů je využívá ke své propagaci.

V průběhu července a srpna většina souborů reagovala na opětovné výzvy sekretariátu a poslala své repertoárové

listy, které jsou podmínkou plnění naší smlouvy s OSA. Ale bohužel jsou stále ještě některé členské kolektivy, které tuto svoji základní povinnost ještě letos vůbec nesplnily.

Ústředí Folklorního sdružení České republiky společně s partnery a spolupracovníky intenzivně připravovalo

čtvrtý ročník Mezinárodního folklorního festivalu Pražský jarmark, patnáctý ročník Mezinárodního folklorního festivalu Písní a tancem v Luhačovicích a koncert Zpíváme pro radost v Praze. O prvních dvou jmenovaných akcích vás budeme podrobně informovat v desátém čísle časopisu Folklor, o žofínském koncertě pak v čísle následujícím.

Dušan Macháček



...naš folklórny súbor bol založený již v roku 1952, aby v rámci svojich možností prezentoval pred širokou domácou i zahraničnou verejnosťou ľudové pesničky, tance a melódie regionu Oravy, tedy podhorskej oblasti na pomezí Slovenska a Polska. Snad práve preto dostal najvýstižnejší názov, ktorý dostať mohol - Oravan. Kolektív vznikol v mestečku Nižná, známom z minulosti predovšetkým ako miesto výroby televízorov. Samozrejme, že milovníci vodných športov poznajú i neďalekú Oravskú priehradu, Oravský Podzámok či termály Oravica alebo múzeum Oravskej dediny v Zuberi. Súbor sa v priebehu viac ako polstoročia predstavil divákovi na mnohých festivaloch na Slovensku, ale aj v Českej republike, Nemecku, Rakúsku, Taliansku, Španielsku, Turecku, Polsku, Belgicku, Holandsku, Izraeli, ba dokonca účinkoval aj v Brazílii a Spojených štátoch. V tomto roku sa súbor predstavil pri slávnostnom zahajovaní programu jubilejného 40. ročníka nižnianskeho cykloturistického podujatia Okolo Tatier, jedného z najväčších podnikov svojho druhu v Európe. A aké bolo

naše prekvapenie, keď sme na štarte zoznali šéfredaktora časopisu Folklor Oldřicha Koudelku, ktorý je podľa organizátorov tradičným účastníkom jazdy povýše tisícovky bicyklistov. Prajeme preto jemu aj časopisu veľa úspechov a našim českým folklórnym priateľom rovnako.

Členovia folklórneho súboru Oravan Nižná, Slovenská republika

...musím mimoriadne oceniť a vyzdvihnúť, aký obrovský kus práce ste urobili pri premene vášho časopisu Folklor na moderné a aktuálne periodikum zaoberajúce sa ľudovou kultúrou a tradíciami. Pre nás môžete byť príkladom profesionálnej novinárskej činnosti v oblasti folklóru a preto vám prajeme, aby sa dielo darilo a čitatelia mali aj naďalej pravidelnú a aktuálnu možnosť zoznávať na stránkach časopisu Folklor to najlepšie z širokej ponuky aktivít nášho milého partnera, ktorým je Folklorne združenie Českej republiky v čele se Zdenkom Pšenicom. Rovnež budeme radi, keď sa na stránkach vášho časopisu

objaví aj čo to ze slovenského folklóru a našich festivalov.

Štefan Zima, Folklórna únia na Slovensku

...časopis se nám s manželkou velice líbí, je jen škoda, že nemůže obsáhnout větší škálu festivalů a slavností, které se v naší zemi konají, stejně jako některé z nejvýznamnějších akcí na Slovensku. Myslíme si, byť se nedostaneme ke každému číslu (časopis nám půjčují známí), že by se na stránkách jinak velice pěkného a pestrého periodika, měly více objevovat portréty zajímavých žijících osobností folkloru, jejich vyznání práci na poli lidové kultury. Možná by stálo za to podívat se i do škol, jak zde děti a mládež vychovávají k lásce k tradicím a všemu hezkému, co nám zanechali minulé generace. Jinak vám přejeme, aby práce na časopisu byla radostná a měli jste pořád hodně námětů a pozorných čtenářů.

Manželé Jana a Evžen Snítilovi
Mariánské Lázně

Obsah č. 9/2007

| | |
|----------------------|---|
| Úvodník: | Radka Ehrenbergerová, členka výboru FoS ČR1 Folklorní září |
| Rozhovor: | Folklor provází naši bohatou historii2-3 |
| Reportáž: | Nejtřpytivější Jánošíkovy dukáty.....4-5 Díky, pane profesore6-7 |
| Navštívenka: | Takhle v Rokycanech polehoučku tancují8-9 |
| Toulky: | Zdraví ukryté v zeleni10-11 |
| Řemesla: | Ozdoby z krkonošského šustí12-13 |
| Galerie: | Milí a stateční lidé, přátelé...14-15 |
| Prostor: | Ladění, housle, rady lektorů16-17 Start kunovické školy lidových tanců |
| Krojované: | Hornácké slavnosti slavily18-21 Zpíváme pro radost |
| Senovážné 24: | Fosácké folklorní léto22 |
| Dopisy: | Dopisy, telefonáty, e-maily, vyslovili23 |
| Tiráž: | obsah, z nabídky čísla 10/200724 |

Děkuji, pište dál!

Těm, kteří se aktivně podíleli na tvorbě prvního poprázdňinového čísla časopisu Folklor chci moc poděkovat, někteří z vás se již stali pravidelnými a vždy vítanými spoluvůrci časopisu a rád se na vás budu opět obracet s žádostí o autorskou spolupráci a pomoc. Ještě jednou díky. Vy, kteří dosud váháte, máte samozřejmě na stránky časopisu dveře otevřené. Dopisovatelů, ale dnes i stálých spolupracovníků přibývá, do tvorby časopisu se zapojují i další regiony, což je moc dobře. Vrcholí hlavní folklorní sezona a nemohu být pochopitelně všude, proto materiály od vás rád přivítám a zařadím. Mám však ještě jednu prosbu. Poprvé v historii Folklorního sdružení České republiky se připravuje do tisku Folklorní kalendář 2008, čtení pro zábavu a poučení v novém roce (nezaměňujte s Kalendářem akcí 2008). Aby se vám tento nový mediální produkt líbil, potřebuje i on vaši pomoc a spolupráci. Chcete-li tedy do Kalendáře přispět, můžete již nyní, avšak nejpozději do konce září zasílat na adresu redakce materiály v rozsahu cca 10-25 řádek, vždy s jednou až dvěma fotografiemi. Vítány jsou především folklorní zajímavosti, turistické rarity spojené s lidovou kulturou, portréty vynikajících osobností i jubilujících kolektivů, drobné návraty do minulosti a tradičních zvyklostí, vítány budou i vaše tipy, apod. Příspěvky posílejte na adresu redakce a vždy je označte heslem Kalendář. Uzávěrka Folklorního kalendáře bude koncem září.

Šéfredaktor

Kdy vychází časopis?

Časopis Folklor již osm měsíců vychází jako měsíčník a myslím si, že jste si na jeho novou periodicitu již zcela zvykli, stejně jako na pravidelnost ve vydávání. Periodicita a závaznost termínů uzávěrek je a vždy bude zárukou větší aktuálnosti a rovněž korektnosti ke čtenářům. Jednotlivá čísla se k vám vždy dostávají v posledních dnech předchozího měsíce a věřím, že se na ně vždy znovu a znovu těšíte, ostatně slušně rostoucí počet

předplatitelů to potvrzuje. Termíny, kdy jednotlivá čísla ročníku 2007 a 2008 vyjdou:

| | |
|--------------------|--------------|
| Září č. 9 | 30. 8. 2007 |
| Říjen č. 10 | 27. 9. 2007 |
| Listopad č. 11 | 31. 10. 2007 |
| Prosinec č. 12 | 29. 11. 2007 |
| Leden č. 1/2008 | 28. 12. 2007 |
| Únor č. 2/2008 | 31. 1. 2008 |
| Březen č. 3/2008 | 28. 2. 2008 |
| Duben č. 4/2008 | 28. 3. 2008 |
| Květen č. 5/2008 | 30. 4. 2008 |
| Červen č. 6/2008 | 29. 5. 2008 |
| Červenec č. 7/2008 | 27. 6. 2008 |

Z nabídky
č. 10/2007

- S Čestmírem Komárkem nejen o koncertu vítězů
Zpíváme pro radost
- Svátek folkloru rozzářil hlavní město
- Slovácký rok nezestárnul
- Za hanáckou výšivkou do Drahanovic

FOLKLOR

Časopis Folklorního sdružení České republiky
měsíčník

ročník XVIII, číslo 9/2007

ISSN 1210-7972, MK ČR 6782

Šéfredaktor: Oldřich Koudelka

Adresa redakce:

Úsobrno 133

679 39 Úsobrno

okr. Blansko

tel. 516 412 107, 607 503 920

e-mail: oldrich.koudelka@volny.cz

Grafická úprava:

Eva Koudelková: TG TISK s.r.o., Lanškroun

Korektury: TG TISK s.r.o., Lanškroun

Tisk: TG TISK s.r.o., Lanškroun

Vydavatel:

Folklorní sdružení České republiky

Senovážné nám. 24

116 47 Praha 1

IČ: 541206 DIČ: CZ541206

tel.: 234 621 218 fax: 224 214 647

e-mail: foscr@adam.cz

Redakční rada:

Arnošt Tabásek - předseda redakční rady

Oldřich Koudelka, Slávek Hrzal,

Bohumil Chochoła, Dušan Macháček,

Milan Richtermoc, Jiří Sloupenský,

Ladislav Kubišta, Miroslav Hovořák,

Bohuslava Hamáková, Jiří Pokorný

Distribuce a předplatné:

Bedřiška Mikundová, foscr@adam.cz

Roční předplatné:

(včetně poštovného - 12 čísel) 515 Kč

Příspěvky dopisovatelů a spolupracovníků

nemusejí vždy vyjadřovat stanovisko redakce.

Za věcný a formální obsah zveřejněných

materiálů odpovídá autor.

Foto titulní: Oldřich Koudelka

Foto zadní: Oldřich Koudelka

Vydáno s podporou MK a MŠMT

Uzávěrka tohoto čísla byla 20. srpna 2007

Vyšlo 31. srpna 2007

Uzávěrka č. 10/2007 bude 20. září 2007,
číslo vyjde 27. září 2007.